

Opinia Europejskiego Komitetu Regionów – Erasmus: program na rzecz kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu

(2019/C 168/08)

Sprawozdawca	Ulrike HILLER (DE/PES), senator, przedstawicielka Wolnego hanzeatyckiego miasta Brema w rządzie federalnym odpowiedzialna za sprawy europejskie
Dokument źródłowy	Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego „Erasmus”: unijny program na rzecz kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu oraz uchylającego rozporządzenie (UE) nr 1288/2013
	COM(2018) 367 final

I. ZALECANE POPRAWKI

Poprawka 1

Preambuła, motyw 1

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
W kontekście szybkich i głębokich zmian wywołanych rewolucją technologiczną i globalizacją, inwestowanie w mobilność edukacyjną, współpracę i rozwój polityki innowacji w dziedzinach kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu ma kluczowe znaczenie dla tworzenia włączających, spójnych i odpornych społeczeństw oraz zachowania konkurencyjności Unii, wnosząc jednocześnie wkład we wzmacnianie tożsamości europejskiej i bardziej demokratyczną Unię.	W kontekście szybkich i głębokich zmian wywołanych rewolucją technologiczną i globalizacją, inwestowanie w upowszechnianie wiedzy i kultury , mobilność edukacyjną, współpracę i rozwój polityki innowacji w dziedzinach kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu ma kluczowe znaczenie dla tworzenia włączających, spójnych i odpornych społeczeństw oraz zachowania konkurencyjności Unii, wnosząc jednocześnie wkład we wzmacnianie tożsamości europejskiej i bardziej demokratyczną Unię.

Poprawka 2

Preambuła, motyw 4

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
W Europejskim filarze praw socjalnych, uroczyste ogłoszonym i podpisanym dnia 17 listopada 2017 r. przez Parlament Europejski, Radę i Komisję, stanowi się jako jego pierwszą zasadę, że każda osoba ma prawo do edukacji włączającej, charakteryzującej się dobrą jakością, szkoleń i uczenia się przez całe życie w celu utrzymania i nabywania umiejętności, które pozwolą jej w pełni uczestniczyć w życiu społeczeństwa i skutecznie radzić sobie ze zmianami na rynku pracy.	W Europejskim filarze praw socjalnych, uroczyste ogłoszonym i podpisanym dnia 17 listopada 2017 r. przez Parlament Europejski, Radę i Komisję, stanowi się jako jego pierwszą zasadę, że każda osoba ma prawo do edukacji włączającej, charakteryzującej się dobrą jakością, szkoleń i uczenia się przez całe życie w celu utrzymania i nabywania umiejętności, które pozwolą jej w pełni uczestniczyć w życiu społeczeństwa i skutecznie radzić sobie ze zmianami na rynku pracy. Ma to duże znaczenie zwłaszcza dla tych wszystkich młodych osób w Europie, które obecnie nie mają pracy. Należy zagwarantować równy dostęp do kształcenia bez względu na płeć, pochodzenie rasowe lub etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek, orientację seksualną lub lokalizację geograficzną, z należyтым uwzględnieniem praw mniejszości językowych.

Uzasadnienie

W Europejskim filarze praw socjalnych nie podkreśla się wyzwania związanych z edukacją stojących przed mieszkańcami terenów oddalonych lub przedstawicielami mniejszości językowych.

Poprawka 3

Preambuła, motyw 8

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>W swoim komunikacie pt. „Nowoczesny budżet dla Unii, która chroni, wspiera i broni – Wieloletnie ramy finansowe na lata 2021–2027”, przyjętym w dniu 2 maja 2018 r., Komisja zaproponowała położenie większego nacisku na „młodzież” w kolejnych wieloletnich ramach finansowych, szczególnie dzięki ponad dwukrotnemu zwiększeniu w porównaniu do lat 2014–2020 budżetu programu Erasmus+, będącego jednym z najbardziej widocznych osiągnięć Unii. W nowym programie nacisk powinien zostać położony na włączenie społeczne i dotarcie do większej liczby młodych osób o mniejszych szansach. Powinno to umożliwić większej liczbie młodych ludzi przeniesienie się do innego kraju, aby uczyć się lub pracować.</p>	<p>W swoim komunikacie pt. „Nowoczesny budżet dla Unii, która chroni, wspiera i broni – Wieloletnie ramy finansowe na lata 2021–2027”, przyjętym w dniu 2 maja 2018 r., Komisja zaproponowała położenie większego nacisku na „młodzież” w kolejnych wieloletnich ramach finansowych, szczególnie dzięki ponad dwukrotnemu zwiększeniu w porównaniu do lat 2014–2020 budżetu programu Erasmus+, będącego jednym z najbardziej widocznych osiągnięć Unii. W nowym programie nacisk powinien zostać położony na włączenie społeczne i dotarcie do większej liczby młodych osób o mniejszych szansach. Powinno to umożliwić większej liczbie młodych ludzi przeniesienie się do innego kraju, aby uczyć się lub pracować. <i>Aby możliwe było jak najszybsze wdrożenie zasady „brak możliwości ukończenia szkoły lub studiów bez uczestnictwa w projekcie europejskim”, program powinien być odpowiednio zaadresowany również do kadry kształcenia pozaszkolnego, zawodowego i ogólnego, obejmować zachęty i kształcenie ich pod kątem zmotywowania jak największego odsetka młodzieży.</i></p>

Uzasadnienie

W związku z tym, że rola nauczycieli kształcenia pozaszkolnego, ogólnego i zawodowego dla osób o mniejszych szansach jest często decydująca, jeśli chodzi o zachęcanie bądź zniechęcanie do udziału (tzw. gate keeper), trzeba koniecznie inwestować także w ich szkolenie. Jednocześnie należy należycie uwzględnić zjawisko drenażu mózgów.

Poprawka 4

Preambuła, motyw 9

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>W tym kontekście niezbędne jest ustanowienie kolejnego programu na rzecz kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu (zwanego dalej „programem”) będącego kontynuacją programu Erasmus+ ustanowionego na lata 2014–2020 rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1288/2013. Należy zachować zintegrowany charakter programu z lat 2014–2020, obejmujący uczenie się we wszystkich kontekstach – formalnym, pozaformalnym i nieformalnym, na wszystkich etapach życia – aby rozszerzyć elastyczne ścieżki uczenia się, umożliwiając osobom rozwój tych kompetencji, które są niezbędne do sprostania wyzwaniom XXI wieku.</p>	<p>W tym kontekście niezbędne jest ustanowienie kolejnego programu na rzecz kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu (zwanego dalej „programem”) będącego kontynuacją programu Erasmus+ ustanowionego na lata 2014–2020 rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1288/2013. Należy zachować zintegrowany charakter programu z lat 2014–2020, obejmujący uczenie się we wszystkich kontekstach – formalnym, pozaformalnym i nieformalnym, na wszystkich etapach życia – aby rozszerzyć elastyczne ścieżki uczenia się <i>i zdobywanie doświadczeń życiowych w celu wzmocnienia tożsamości europejskiej i zrozumienia kulturowej różnorodności krajów Europy</i>, umożliwiając osobom rozwój tych kompetencji, które są niezbędne do sprostania wyzwaniom XXI wieku.</p>

Uzasadnienie

Należy wyraźnie zwrócić uwagę, że rozwój przyszłościowych kompetencji zawodowych poprzez zdobywanie doświadczeń życiowych w innym kraju europejskim daje istotne impulsy do działania i jest ściśle związany z rozwojem tożsamości europejskiej.

Poprawka 5

Preambuła, motyw 10

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>Program powinien być zaprojektowany w taki sposób, by w jeszcze większym stopniu przyczyniał się do realizacji celów i priorytetów polityki unijnej w dziedzinach kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu. Spójne podejście polegające na uczeniu się przez całe życie ma kluczowe znaczenie dla zarządzania różnymi zmianami, z którymi ludzie będą mieli do czynienia w ciągu swojego życia. Stosując to podejście, kolejny program powinien utrzymać ściśle powiązanie z ogólnymi ramami strategicznymi unijnej współpracy politycznej w dziedzinach kształcenia, szkolenia i młodzieży, w tym programami strategicznymi dla szkolnictwa, szkolnictwa wyższego, kształcenia i szkolenia zawodowego i kształcenia dorosłych, przy jednoczesnym wzmocnieniu i rozwoju nowych synergii z innymi powiązanymi programami i obszarami polityki unijnej.</p>	<p>Program powinien być zaprojektowany w taki sposób, by w jeszcze większym stopniu przyczyniał się do realizacji celów i priorytetów polityki unijnej w dziedzinach kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu. Mając to na uwadze, program powinien wzmocnić uczenie i akceptację podstawowych wartości, które leżą u podstaw Unii Europejskiej: poszanowania godności ludzkiej, wolności (w tym wolność słowa), demokracji, równości, praworządności i poszanowania praw człowieka. Wartości te są wspólne państwom członkowskim w społeczeństwie opartym na pluralizmie, niedyskryminacji, tolerancji, sprawiedliwości, solidarności oraz na równości kobiet i mężczyzn. Ponadto spójne podejście polegające na uczeniu się przez całe życie ma kluczowe znaczenie dla zarządzania różnymi zmianami, z którymi ludzie będą mieli do czynienia w ciągu swojego życia. Stosując to podejście, kolejny program powinien utrzymać ściśle powiązanie z ogólnymi ramami strategicznymi unijnej współpracy politycznej w dziedzinach kształcenia, szkolenia i młodzieży, w tym programami strategicznymi dla szkolnictwa, szkolnictwa wyższego, kształcenia i szkolenia zawodowego i kształcenia dorosłych, przy jednoczesnym wzmocnieniu i rozwoju nowych synergii z innymi powiązanymi programami i obszarami polityki unijnej.</p>

Uzasadnienie

Zaproponowana poprawka podkreśla tę konieczność – zgodnie z paryską deklaracją ministrów oświaty w sprawie promowania poprzez edukację poczucia obywatelstwa oraz wspólnych wartości, którymi są wolność, tolerancja i brak dyskryminacji – i precyzuje „polityczne cele i priorytety Unii”.

Poprawka 6

Preambuła, motyw 11

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>Program jest ważnym składnikiem działań na rzecz europejskiego obszaru edukacji. Powinien zostać zaprojektowany w sposób umożliwiający wniesienie wkładu w program stanowiący kontynuację strategicznych ram współpracy na rzecz kształcenia i szkolenia oraz europejski program na rzecz umiejętności, dzięki wspólnemu rozumieniu strategicznego znaczenia umiejętności i kompetencji dla zachowania miejsc pracy, wzrostu i konkurencyjności. Program powinien wspierać państwa członkowskie w osiągnięciu celów wskazanych w deklaracji paryskiej w sprawie promowania – poprzez edukację – poczucia obywatelstwa oraz wspólnych wartości, którymi są wolność, tolerancja i niedyskryminacja.</p>	<p>Program jest ważnym składnikiem działań na rzecz europejskiego obszaru edukacji. Powinien zostać zaprojektowany w sposób umożliwiający wniesienie wkładu w program stanowiący kontynuację strategicznych ram współpracy na rzecz kształcenia i szkolenia oraz europejski program na rzecz umiejętności, dzięki wspólnemu rozumieniu strategicznego znaczenia umiejętności i kompetencji dla zachowania miejsc pracy, wzrostu i konkurencyjności. Program powinien wspierać państwa członkowskie w osiągnięciu celów wskazanych w deklaracji paryskiej w sprawie promowania – poprzez edukację – poczucia obywatelstwa oraz wspólnych wartości, którymi są wolność, tolerancja i niedyskryminacja, aby pomóc młodym ludziom stać się zaangażowanymi obywatelami Unii, którzy są świadomi europejskich wartości i mogą bronić tych wartości i korzystać z nich. Dlatego właśnie program przedstawia strategiczne znaczenie umiejętności i kompetencji dla zachowania miejsc pracy, wzrostu i konkurencyjności.</p>

Uzasadnienie

Należy wyraźnie zwrócić uwagę, że rozwój przyszłościowych kompetencji zawodowych poprzez zdobywanie doświadczeń życiowych w innym kraju europejskim daje istotne impulsy do działania i jest ściśle związany z rozwojem tożsamości europejskiej.

Poprawka 7

Preambuła, motyw 12

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
Program powinien być spójny z nową strategią UE na rzecz młodzieży, ramami współpracy europejskiej w dziedzinie młodzieży na lata 2019–2027, opartymi na komunikacie Komisji z dnia 22 maja 2018 r. pt. „Angażowanie, łączenie i wzmacnianie pozycji osób młodych: strategia UE na rzecz młodzieży”.	Program powinien być spójny z nową strategią UE na rzecz młodzieży, ramami współpracy europejskiej w dziedzinie młodzieży na lata 2019–2027, opartymi na komunikacie Komisji z dnia 22 maja 2018 r. pt. „Angażowanie, łączenie i wzmacnianie pozycji osób młodych: strategia UE na rzecz młodzieży”, oraz uwzględnić plan prac UE na rzecz młodzieży.

Uzasadnienie

W celu poprawy spójności polityki należy uwzględnić plan prac UE na rzecz młodzieży.

Poprawka 8

Preambuła, motyw 14

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
Program powinien przyczynić się do wzmocnienia unijnego potencjału innowacyjności, szczególnie dzięki wspieraniu działań z zakresu mobilności i współpracy, które pobudzają rozwój kompetencji w przyszłościowych dziedzinach badań lub dyscyplinach, takich jak nauka, technologie, inżynieria i matematyka, zmiany klimatu, środowisko naturalne, czysta energia, sztuczna inteligencja, robotyka, analiza danych i sztuka/projektowanie, aby pomóc ludziom w rozwoju wiedzy, umiejętności i kompetencji potrzebnych w przyszłości.	Program powinien przyczynić się do wzmocnienia unijnego potencjału innowacyjności, szczególnie dzięki wspieraniu działań z zakresu mobilności i współpracy, które pobudzają rozwój kompetencji w przyszłościowych dziedzinach badań lub dyscyplinach, takich jak nauka, technologie, inżynieria i matematyka, zmiany klimatu, środowisko naturalne, czysta energia, sztuczna inteligencja, robotyka, analiza danych i projektowanie, a także sztuka i nauki humanistyczne , aby pomóc ludziom w rozwoju wiedzy, umiejętności i kompetencji potrzebnych w przyszłości. Ta kompleksowa edukacja będzie sprzyjać pogłębianiu wiedzy o demokracji, wspierać krytyczną analizę współczesnych realiów i ich międzykulturowości oraz będzie korzystna dla rozwoju kompetencji społecznych, takich jak np. współpraca międzykulturowa, empatia, tolerancja oraz zdolność do nauki poprzez samodzielną pracę. Wszystkie te elementy są niezwykle ważne.

Uzasadnienie

W związku z tym, że koncepcja innowacji Unii zależy nie tylko od kompetencji z określonych dziedzin i dyscyplin, lecz także od umiejętności związanych ze sztuką i naukami humanistycznymi, a także od rozwijania kompetencji społecznych (przyszłych) pracowników oraz kadry kierowniczej, wszystkie te aspekty powinny zostać należycie uwzględnione w programie.

Poprawka 9

Preambuła, motyw 15

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>Efekt synergii z programem „Horyzont Europa” powinien zapewnić, aby połączone zasoby programu i programu „Horyzont Europa”⁽¹⁾ zostały wykorzystane do wspierania działań poświęconych wzmocnieniu i zmodernizowaniu europejskich instytucji szkolnictwa wyższego. „Horyzont Europa” będzie w stosownych przypadkach uzupełniał wsparcie programu dla inicjatywy dotyczącej europejskich szkół wyższych, zwłaszcza jej wymiaru badawczego, w ramach opracowywania nowych, wspólnych, zintegrowanych długoterminowych i zrównoważonych strategii na rzecz edukacji, badań naukowych i innowacji. Dzięki synergii z programem „Horyzont Europa” promowana będzie integracja obszaru edukacji i prac badawczych w instytucjach szkolnictwa wyższego.</p>	<p>Efekt synergii z programem „Horyzont Europa” powinien zapewnić, aby połączone zasoby programu i programu „Horyzont Europa”^[1] zostały wykorzystane do wspierania działań poświęconych wzmocnieniu i zmodernizowaniu europejskich instytucji szkolnictwa wyższego, z należyтым uwzględnieniem wyzwań związanych z obszarami wiejskimi, najbardziej oddalonymi regionami Unii, regionami, które cierpią na skutek poważnych i trwałych niekorzystnych warunków przyrodniczych lub demograficznych, takimi jak regiony wyspiarskie, transgraniczne i górskie, oraz z obszarami państw członkowskich dotkniętymi klęskami żywiołowymi. „Horyzont Europa” będzie w stosownych przypadkach uzupełniał wsparcie programu dla inicjatywy dotyczącej europejskich szkół wyższych, zwłaszcza jej wymiaru badawczego, w ramach opracowywania nowych, wspólnych, zintegrowanych długoterminowych i zrównoważonych strategii na rzecz edukacji, badań naukowych i innowacji. Dzięki synergii z programem „Horyzont Europa” promowana będzie integracja obszaru edukacji i prac badawczych w instytucjach szkolnictwa wyższego, również po to, by sprzyjać konwergencji pozostających w tyle regionów w tym sektorze.</p>
<p>(¹) COM(2018) [ ].</p>	

Uzasadnienie

Edukacja i badania naukowe są decydującymi czynnikami dla rozwoju społeczno-gospodarczego i możliwości zatrudnienia, w związku z tym należytą uwagę należy zwrócić także na peryferyjne i pozostające w tyle regiony UE.

Poprawka 10

Preambuła, motyw 16

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>Program powinien mieć bardziej włączający charakter dzięki docieraniu do osób o mniejszych szansach, w tym dzięki elastyczniejszym formułom mobilności edukacyjnej oraz dzięki pobudzaniu uczestnictwa mniejszych organizacji, szczególnie organizacji po raz pierwszy korzystających z programu oraz społecznościowych organizacji lokalnych, pracujących bezpośrednio z osobami uczącymi się w każdej grupie wiekowej, będącymi w niekorzystnej sytuacji. Należy wspierać formuły wirtualne, takie jak współpraca wirtualna czy mobilność mieszana lub wirtualna, aby dotrzeć do większej liczby uczestników, w szczególności tych o mniejszych szansach i tych, dla których przemieszczenie się do państwa innego niż państwo zamieszkania stanowiłoby trudność.</p>	<p>Program powinien mieć bardziej włączający charakter dzięki docieraniu do osób o mniejszych szansach, w tym dzięki elastyczniejszym formułom mobilności edukacyjnej oraz dzięki pobudzaniu uczestnictwa mniejszych organizacji, szczególnie organizacji po raz pierwszy korzystających z programu oraz społecznościowych organizacji lokalnych, również na poziomie lokalnym i regionalnym, pracujących bezpośrednio z osobami uczącymi się w każdej grupie wiekowej, będącymi w niekorzystnej sytuacji.</p> <p>Poza tym instytucje kształcenia pozaszkolnego, zawodowego i ogólnego, które koncentrują się na osobach uczących się, a które jeszcze nigdy lub dawno nie brały udziału w programach europejskich, mają teraz możliwość współpracy z wykwalifikowanymi ośrodkami nieformalnego kształcenia na poziomie lokalnym i regionalnym w trakcie przygotowywania projektu.</p> <p>Należy wspierać formuły wirtualne, takie jak współpraca wirtualna czy mobilność mieszana lub wirtualna, aby dotrzeć do większej liczby uczestników, w szczególności tych o mniejszych szansach i tych, dla których przemieszczenie się do państwa innego niż państwo zamieszkania stanowiłoby trudność. Wspieranie tych wirtualnych formatów powinno uwzględniać potrzebę dostępu do szybkiego internetu dla wszystkich w całej Europie oraz konieczność przestrzegania wspólnych europejskich przepisów dotyczących ochrony danych.</p>

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
	<p>Należy poczynić wszelkie starania, aby umożliwić fizyczną mobilność również osobom w trudniejszej sytuacji, zwłaszcza osobom z niepełnosprawnością fizyczną, sensoryczną lub poznawczą.</p>

Uzasadnienie

Należy wspierać aktywny udział organizacji podstawowych na poziomie lokalnym i regionalnym. W związku z tym, że w wielu przypadkach – według aktualnych badań – istotną rolę odgrywa lęk przed projektami europejskimi, postrzeganymi jako zbyt skomplikowane, należy umożliwić personelowi tych organizacji dokształcenie się w ramach pracy i współpracę z ośrodkami pedagogicznymi.

Choć mobilność wirtualna może stanowić uzupełnienie mobilności fizycznej, nie będąc z nią równoznaczną, to niezbędnym warunkiem wstępnym jest dostęp do sieci szerokopasmowych w całej UE oraz pełna zgodność z zasadami ochrony danych. Ponadto należy umożliwić każdemu korzystanie ze wszystkich form mobilności, w tym uczyć się osobom z niepełnosprawnością zarówno fizyczną, jak i kognitywną, które to osoby często potrzebują ukierunkowanego wsparcia.

Poprawka 11

Preambuła, motyw 17

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>W swoim komunikacie w sprawie wzmocnienia tożsamości europejskiej dzięki edukacji i kulturze Komisja zwracała uwagę na zasadniczą rolę edukacji, kultury i sportu w propagowaniu aktywnej postawy obywatelskiej i wspólnych wartości wśród najmłodszych pokoleń. Wzmocnienie tożsamości europejskiej i pobudzanie aktywnego udziału ludzi w procesach demokratycznych ma istotne znaczenie dla przyszłości Europy i naszych demokratycznych społeczeństw. Wyjazd za granicę w celu studiowania, nauki, szkolenia, pracy lub udziału w aktywnościach młodzieżowych i sportowych przyczynia się do wzmocnienia tej tożsamości europejskiej w całej jej różnorodności, a także poczucia przynależności do społeczności kulturowej, jak również pobudzania takiej aktywnej postawy obywatelskiej wśród ludzi należących do wszystkich kategorii wiekowych. Osoby uczestniczące w działaniach mobilności należy włączyć w ich społeczności lokalne, a także zaangażować w dzielenie się doświadczeniami wśród społeczności lokalnych w ich kraju pochodzenia. Należy wspierać działania związane ze wzmacnianiem wszystkich aspektów kreatywności w dziedzinach kształcenia, szkolenia i młodzieży, a także z poszerzaniem poszczególnych kluczowych kompetencji.</p>	<p>W swoim komunikacie w sprawie wzmocnienia tożsamości europejskiej dzięki edukacji i kulturze Komisja zwracała uwagę na zasadniczą rolę edukacji, kultury i sportu w propagowaniu aktywnej postawy obywatelskiej i wspólnych wartości wśród najmłodszych pokoleń. Wzmocnienie tożsamości europejskiej i pobudzanie aktywnego udziału ludzi w procesach demokratycznych ma istotne znaczenie dla przyszłości Europy i naszych demokratycznych społeczeństw. Wyjazd za granicę w celu studiowania, nauki, szkolenia, pracy, odbycia krótko-, średnioterminowej lub dłuższej praktyki jako uczeń szkoły zawodowej lub ogólnokształcącej, lub w celu udziału w aktywnościach młodzieżowych i sportowych przyczynia się do wzmocnienia tej tożsamości europejskiej w całej jej różnorodności, a także poczucia przynależności do społeczności kulturowej, jak również pobudzania takiej aktywnej postawy obywatelskiej wśród ludzi należących do wszystkich kategorii wiekowych. Osoby uczestniczące w działaniach mobilności należy włączyć w ich społeczności lokalne, a także zaangażować w dzielenie się doświadczeniami wśród społeczności lokalnych w ich kraju pochodzenia. Organizacje, które nawiązują i utrzymują kontakty między studentami i instytucjami kształcenia pozaszkolnego i zawodowego, a także ogólnego, zwłaszcza takimi, które pracują z młodzieżą o mniejszych szansach, powinny być wspierane w swojej pracy oraz w sieci lokalnej i europejskiej. Należy wspierać działania związane ze wzmacnianiem wszystkich aspektów kreatywności w dziedzinach kształcenia, szkolenia i młodzieży, a także z poszerzaniem poszczególnych kluczowych kompetencji.</p>

Uzasadnienie

W związku z tym, że praktyki w szkołach zawodowych są wspierane w ramach trwającego aktualnie programu „Erasmus+” i mają one bardzo duże znaczenie, należy dalej rozwijać tę opcję i rozszerzyć ją na sektor orientacji zawodowej w szkołach ogólnokształcących.

Praca organizacji, polegająca na rozwijaniu kontaktów pomiędzy studentami oraz instytucjami kształcenia ogólnego i zawodowego, pokazała, że takie pośrednictwo sprawdza się. Zapewnia ono studentom z programu „Erasmus” wgląd w system edukacji kraju przyjmującego, a uczniom ułatwiony bezpośredni kontakt z rówieśnikami z Europy. Jest to istotne zwłaszcza dla młodzieży o mniejszych szansach.

Poprawka 12

Preambuła, motyw 18

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
Trzeba poszerzyć międzynarodowy wymiar programu, dążąc do zapewnienia większej liczby możliwości w zakresie mobilności, współpracy i dialogu politycznego z krajami trzecimi nie-stowarzyszonymi z programem. W oparciu o skuteczną realizację działań w zakresie międzynarodowego szkolnictwa wyższego i młodzieży w ramach poprzednich programów w dziedzinach kształcenia, szkolenia i młodzieży, działania w zakresie międzynarodowej mobilności należy rozszerzyć na inne sektory, na przykład kształcenie i szkolenie zawodowe.	Trzeba poszerzyć międzynarodowy wymiar programu, dążąc do zapewnienia większej liczby możliwości w zakresie mobilności, współpracy i dialogu politycznego z krajami trzecimi nie-stowarzyszonymi z programem. W oparciu o skuteczną realizację działań w zakresie międzynarodowego szkolnictwa wyższego i młodzieży w ramach poprzednich programów w dziedzinach kształcenia, szkolenia i młodzieży, działania w zakresie międzynarodowej mobilności należy rozszerzyć na inne sektory, na przykład kształcenie i szkolenie zawodowe, także z uwzględnieniem tych cech społeczno-ekonomicznych i geograficznych zainteresowanych krajów, które wpływają na tworzenie miejsc pracy, jak również na przedsiębiorczość oraz zdolność do zatrudnienia młodzieży i dorosłych.

Uzasadnienie

Celem tej poprawki jest stworzenie silniejszego związku między kształceniem i szkoleniem z jednej strony a konkretną rzeczywistością społeczną i ekonomiczną obszaru, w szczególności oddalonego i znajdującego się w niekorzystnym położeniu, z drugiej strony.

Poprawka 13

Preambuła, motyw 19

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
Podstawowa struktura programu z lat 2014–2020 w trzech rozdziałach – kształcenie i szkolenie, młodzież i sport – uporządkowana wokół trzech akcji kluczowych okazała się skuteczna i należy ją utrzymać. Należy wprowadzić zmiany służące usprawnieniu i racjonalizacji działań wspieranych przez program.	Podstawowa struktura programu z lat 2014–2020 w trzech rozdziałach – kształcenie i szkolenie, młodzież i sport – uporządkowana wokół trzech akcji kluczowych okazała się skuteczna i należy ją utrzymać. Należy wprowadzić zmiany służące usprawnieniu i racjonalizacji działań wspieranych przez program. Dlatego należy wprowadzić specyficzne dla danego sektora, maksymalnie uproszczone procedury składania wniosków, aby osiągnąć pożądane zwiększenie liczby uczestników i gotowości kadry do składania wniosków. To wymaga intensywnego doradztwa, wsparcia i pomocy na poziomie lokalnym i regionalnym, który najlepiej zna lokalne potrzeby, a także wsparcia partnerstw na małą skalę z udziałem małych, lokalnych organizacji, wymagających prostych i nieobciążających formalności administracyjnych.

Uzasadnienie

Czas przeznaczony na składanie wniosków, i to także przez doświadczony personel, ocenia się na 40–80 godzin, w zależności od typu projektu. W poprzednich programach nie było to tak powszechne, dlatego przyjęcie za punkt odniesienia obowiązujących wówczas standardów może okazać się pomocne. Ta problematyka dotyczy zwłaszcza sektora kształcenia ogólnego i zawodowego oraz nieformalnego, ponieważ w odróżnieniu od uczelni wyższych zwykle nie ma tam biur ds. kontaktów z zagranicą i tę pracę administracyjną trzeba wykonać dodatkowo, oprócz regularnych zadań.

Poprawka 14

Preambuła, motyw 20

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>Program powinien wzmacniać istniejące możliwości w zakresie mobilności edukacyjnej, szczególnie w tych sektorach, gdzie program może przynieść największy przyrost wydajności, aby poszerzyć jego zasięg i sprostać wysokiemu, niezaspokojonemu popytowi. Należy tego dokonać dzięki zwiększeniu i ułatwieniu działań w zakresie mobilności dla studentów, uczniów i osób uczących się w ramach kształcenia i szkolenia zawodowego. Partnerstwa na rzecz współpracy powinny uwzględniać mobilność nisko wykwalifikowanych uczących się dorosłych. Należy również poszerzyć szanse mobilności dla młodzieży uczestniczącej w działaniach z zakresu pozaformalnego uczenia się, aby dotrzeć do większej liczby młodych ludzi. Ponadto należy wzmocnić mobilność kadry w sektorach kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu, ze względu na efekt dźwigni. Zgodnie z wizją prawdziwego europejskiego obszaru edukacji, program powinien również poszerzać mobilność i wymiany oraz promować udział studentów w działaniach edukacyjnych i kulturalnych dzięki wspieraniu cyfryzacji procedur, np. europejskiej karty studenckiej. Inicjatywa ta może być ważnym krokiem dla urzeczywistnienia mobilności dla wszystkich, umożliwiając instytucjom szkolnictwa wyższego wysyłanie i przyjmowanie większej liczby studentów w ramach wymiany, przy jednoczesnym podnoszeniu jakości mobilności studentów, a także ułatwiając studentom dostęp do różnych usług (bibliotek, transportu, zakwaterowania) przed przybyciem do zagranicznej instytucji.</p>	<p>Program powinien wzmacniać istniejące możliwości w zakresie mobilności edukacyjnej, szczególnie dzięki zwiększeniu i ułatwieniu działań w zakresie mobilności dla studentów, uczniów i osób uczących się w ramach kształcenia i szkolenia zawodowego. Partnerstwa na rzecz współpracy powinny uwzględniać mobilność nisko wykwalifikowanych uczących się dorosłych. Należy również poszerzyć szanse mobilności dla młodzieży uczestniczącej w działaniach z zakresu pozaformalnego uczenia się, aby dotrzeć do większej liczby młodych ludzi. Ponadto należy wzmocnić mobilność kadry w sektorach kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu, ze względu na efekt dźwigni. Zgodnie z wizją prawdziwego europejskiego obszaru edukacji, program powinien również poszerzać mobilność i możliwości wymiany oraz promować udział studentów w działaniach edukacyjnych i kulturalnych dzięki wspieraniu organizacji młodzieżowych, organizacji rozwijających w kraju przyjmującym kontakty pomiędzy studentami oraz instytucjami kształcenia pozaszkolnego i zawodowego, a także ogólnego, zwłaszcza takimi, które pracują z młodzieżą o mniejszych szansach, a dodatkowo dzięki cyfryzacji procedur np. europejskiej legitymacji studenckiej. Inicjatywa ta może być ważnym krokiem dla urzeczywistnienia mobilności dla wszystkich, umożliwiając instytucjom szkolnictwa wyższego wysyłanie i przyjmowanie większej liczby studentów w ramach wymiany, przy jednoczesnym podnoszeniu jakości mobilności studentów, a także ułatwiając studentom dostęp do różnych usług (bibliotek, transportu, zakwaterowania) przed przybyciem do zagranicznej instytucji. Aby zwiększyć ogólną mobilność osób uczących się, należy wcześniej systematycznie informować zainteresowanych na ten temat, co pomoże im w przygotowaniach. Ponadto należy zachęcać do systematycznego gromadzenia dobrych praktyk, użytecznych dla studentów.</p>

Uzasadnienie

Praca organizacji, polegająca na rozwijaniu kontaktów pomiędzy studentami oraz instytucjami kształcenia ogólnego i zawodowego, pokazała, że takie pośrednictwo sprawdza się. Zapewnia ono studentom z programu „Erasmus” wgląd w system edukacji kraju przyjmującego, a uczniom ułatwiony bezpośredni kontakt z rówieśnikami z Europy. Jest to istotne zwłaszcza dla młodzieży o mniejszych szansach.

Poprawka 15

Preambuła, motyw 21

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>Program powinien pobudzać udział młodzieży w europejskim życiu demokratycznym, w tym dzięki wspieraniu projektów partycypacyjnych dla młodych ludzi, służących angażowaniu się i uczeniu się uczestnictwa w społeczeństwie obywatelskim, podnoszeniu znajomości wspólnych wartości europejskich, w tym praw podstawowych, zbliżaniu młodzieży i decydentów na szczeblu lokalnym, krajowym i unijnym, a także wkładowi w proces integracji europejskiej.</p>	<p>Program powinien pobudzać udział młodzieży w europejskim życiu demokratycznym, w tym dzięki wspieraniu projektów partycypacyjnych oraz umacnianiu i poszerzaniu istniejących sprawdzonych rozwiązań i środków w ramach programu Erasmus dla młodych ludzi, służących angażowaniu się i uczeniu się uczestnictwa w społeczeństwie obywatelskim, podnoszeniu znajomości wspólnych wartości europejskich, w tym praw podstawowych, zbliżaniu młodzieży i decydentów na szczeblu lokalnym, regionalnym, krajowym i unijnym, a także wkładowi w proces integracji europejskiej.</p>

Uzasadnienie

Należy uwzględnić zarówno uwarunkowania lokalne, jak i regionalne.

Poprawka 16

Preambuła, motyw 22

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>Program powinien oferować osobom młodym więcej możliwości odkrywania Europy poprzez naukę za granicą. Osiemnastolatkom, w szczególności osoby o mniejszych szansach, powinni mieć możliwość odbycia pierwszej krótkiej podróży po Europie, indywidualnie lub grupowo, w ramach nieformalnej aktywności edukacyjnej mającej na celu pogłębienie ich poczucia przynależności do Unii Europejskiej i odkrywanie jej różnorodności kulturowej. Program powinien określić organy odpowiedzialne za docieranie do uczestników i ich wybór oraz wspierać działania mające na celu promowanie wymiaru edukacyjnego takiego doświadczenia.</p>	<p>Program powinien oferować osobom młodym więcej możliwości odkrywania Europy poprzez naukę za granicą. Osiemnastolatkom, w szczególności osoby o mniejszych szansach, powinni mieć możliwość odbycia pierwszej własnej krótkiej podróży po Europie, indywidualnie lub grupowo, w ramach nieformalnej aktywności edukacyjnej mającej na celu pogłębienie ich poczucia przynależności do Unii Europejskiej i odkrywanie jej różnorodności kulturowej. W całej Europie wszyscy młodzi ludzie z różnymi doświadczeniami edukacyjnymi powinni mieć możliwość wzięcia udziału w programie na równych warunkach, niezależnie od miejsca zamieszkania, w tym w wypadku, gdy zamieszkują w regionach najbardziej oddalonych, aby móc poznać osoby z różnych środowisk i ze wszystkich części Europy. Warte rozważenia byłoby, aby młodzieży o mniejszych szansach, oprócz pokrycia kosztów podróży, zapewnić również środki na wyżywienie i zakwaterowanie oraz – w razie potrzeby – opiekuna. Ten program mógłby stać się projektem w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego, aby szybciej wygenerować wartość dodaną – również pod względem finansowym, – np. w branży mobilności i turystyki. Aktywne włączenie grup społeczeństwa obywatelskiego w wyżej wspomniane partnerstwa i innowacyjne formy współpracy może również umożliwić im odgrywanie dynamicznej roli, dzięki czemu program Erasmus może stać się skuteczniejszy i mieć szerszy zakres. Program powinien określić organy szczebla lokalnego lub regionalnego, odpowiedzialne za dotarcie do potencjalnych uczestników poprzez rozpowszechnianie informacji w odpowiednich mediach oraz za pośrednictwem właściwych instytucji formalnego lub nieformalnego kształcenia, oraz wspierać działania mające na celu promowanie wymiaru edukacyjnego takiego doświadczenia.</p>

Uzasadnienie

Aby ta oferta nieformalnej nauki rzeczywiście trafiła m.in. do młodych bezrobotnych lub niepełnosprawnych, nie wystarczy posługiwać się tradycyjnymi kanałami rozpowszechniania informacji. Pomocne będzie nie tylko sfinansowanie kosztów podróży, lecz również przyznanie stypendiów, które pokryją dodatkowe koszty, których można spodziewać się w tych przypadkach. Jednocześnie również regiony słabiej rozwinięte powinny wchodzić w rachubę jako miejsca docelowe zdobywania doświadczeń edukacyjnych za granicą. Dlatego ważne jest wzbudzenie zainteresowania i entuzjazmu młodych ludzi także odnośnie do tych regionów.

Poprawka 17

Preambuła, motyw 23

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>Program powinien również popularyzować uczenie się języków, w szczególności dzięki szerszemu wykorzystaniu narzędzi internetowych, ponieważ e-kształcenie oferuje dodatkowe korzyści w nauce języków pod względem dostępności i elastyczności.</p>	<p>Program powinien również popularyzować uczenie się języków, w szczególności dzięki szerszemu wykorzystaniu narzędzi internetowych, ponieważ e-kształcenie oferuje dodatkowe korzyści w nauce języków pod względem dostępności i elastyczności. W tym celu program powinien poświęcać należytą uwagę językom regionalnym i mniejszościowym, m.in. zgodnie z art. 22 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej, w kontekście różnorodności kulturowej, religijnej i językowej.</p>

Uzasadnienie

Prawodawca powinien docenić kulturową i tożsamościową wartość języków regionalnych i mniejszościowych zgodnie z art. 22 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej i z Europejską kartą języków regionalnych lub mniejszościowych Rady Europy (1992), którą podpisało 16 państw członkowskich UE.

Poprawka 18

Preambuła, motyw 24

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>Program powinien wspierać działania wzmacniające współpracę między instytucjami i organizacjami działającymi w sektorach kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu, dostrzegając ich zasadniczą rolę w zapewnianiu osobom wiedzy, umiejętności i kompetencji potrzebnych do radzenia sobie w zmieniającym się świecie, a także odpowiedniego wykorzystywania potencjału innowacji, kreatywności i przedsiębiorczości, szczególnie w gospodarce cyfrowej.</p>	<p>Program powinien wspierać działania wzmacniające współpracę między instytucjami i organizacjami działającymi w sektorach kształcenia pozaszkolnego, zawodowego i ogólnego szkolenia oraz sportu w obrębie poszczególnych trybów kształcenia, jak również – z zachowaniem przejrzystości – przekrojowo w różnych trybach w zależności od warunków lokalnych, dostrzegając ich zasadniczą rolę w zapewnianiu osobom wiedzy, umiejętności i kompetencji potrzebnych do radzenia sobie w zmieniającym się świecie, a także odpowiedniego wykorzystywania potencjału innowacji, kreatywności i przedsiębiorczości.</p>

Uzasadnienie

W związku z tym, że również poza gospodarką cyfrową istnieją kreatywne i innowacyjne ośrodki kształcenia, przewidziana koncentracja oznaczałaby nieusprawiedliwione wykluczenie.

Poprawka 19

Preambuła, motyw 32

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>Program ten – odzwierciedlający znaczenie, jakie ma przeciwdziałanie zmianie klimatu zgodnie z zobowiązaniem Unii do wdrożenia porozumienia paryskiego i osiągnięcia wyznaczonych przez Organizację Narodów Zjednoczonych celów zrównoważonego rozwoju – przyczyni się do ujednoczenia działań w zakresie klimatu w strategiach Unii oraz do osiągnięcia ogólnego celu, jakim jest przeznaczenie 25 % wydatków z budżetu unijnego na wsparcie celów w zakresie klimatu. Stosowne działania zostaną określone podczas opracowania i wdrażania programu i ponownie ocenione w kontekście odpowiednich ocen i procesów przeglądu.</p>	<p>Program ten – odzwierciedlający znaczenie, jakie ma przeciwdziałanie zmianie klimatu zgodnie z zobowiązaniem Unii do wdrożenia porozumienia paryskiego i osiągnięcia wyznaczonych przez Organizację Narodów Zjednoczonych celów zrównoważonego rozwoju – przyczyni się do ujednoczenia działań w zakresie klimatu w strategiach Unii oraz do osiągnięcia ogólnego celu, jakim jest przeznaczenie 25 % wydatków z budżetu unijnego na wsparcie celów w zakresie klimatu. Stosowne działania, dotyczące również szkoleń związanych ze zmianą klimatu i transferu umiejętności młodym Europejczykom, zostaną określone podczas opracowania i wdrażania programu i ponownie ocenione w kontekście odpowiednich ocen i procesów przeglądu.</p>

Uzasadnienie

Ważne jest, by kształcić młodych ludzi w dziedzinie łagodzenia i ograniczania zagrożeń związanych ze zmianą klimatu oraz zapobiegania tym zagrożeniom, co obejmuje wynikające z nich klęski żywiołowe.

Poprawka 20

Preambuła, motyw 37

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>Państwa trzecie będące członkami Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG) mogą uczestniczyć w programie w ramach współpracy ustanowionej na mocy Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym (EOG), które przewiduje wprowadzenie w życie programów Unii w drodze decyzji wydanej na mocy tego porozumienia. Państwa trzecie mogą uczestniczyć w programie również na podstawie innych instrumentów prawnych. Niniejsze rozporządzenie powinno przyznawać niezbędne uprawnienia i prawa dostępu właściwemu urzędnikowi zatwierdzającemu, Europejskiemu Urzędowi ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF) oraz Europejskiemu Trybunałowi Obrachunkowemu, pozwalające im na całościowe wykonywanie ich odpowiednich kompetencji. Pełny udział państw trzecich w programie powinien podlegać warunkom ustanowionym w porozumieniach szczegółowych obejmujących kwestię uczestnictwa zainteresowanego państwa trzeciego w programie. Ponadto pełny udział wymaga ustanowienia agencji narodowej i zarządzania niektórymi działaniami w ramach programu na szczeblu pozacentralnym. Osoby i podmioty z państw trzecich, które nie są stowarzyszone z programem, powinny mieć możliwość uczestnictwa w niektórych działaniach programu, jak określono w programie prac i opublikowanych przez Komisję zaproszeniach do składania wniosków. Przy realizacji programu można wziąć pod uwagę szczególne ustalenia dotyczące osób fizycznych i podmiotów z minipaństw europejskich.</p>	<p>Państwa trzecie będące członkami Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG) mogą uczestniczyć w programie w ramach współpracy ustanowionej na mocy Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym (EOG), które przewiduje wprowadzenie w życie programów Unii w drodze decyzji wydanej na mocy tego porozumienia. Państwa trzecie mogą uczestniczyć w programie również na podstawie innych instrumentów prawnych i zorganizowanych form współpracy, takich jak strategie makroregionalne Unii Europejskiej. Niniejsze rozporządzenie powinno przyznawać niezbędne uprawnienia i prawa dostępu właściwemu urzędnikowi zatwierdzającemu, Europejskiemu Urzędowi ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF) oraz Europejskiemu Trybunałowi Obrachunkowemu, pozwalające im na całościowe wykonywanie ich odpowiednich kompetencji. Pełny udział państw trzecich w programie powinien podlegać warunkom ustanowionym w porozumieniach szczegółowych obejmujących kwestię uczestnictwa zainteresowanego państwa trzeciego w programie. Ponadto pełny udział wymaga ustanowienia agencji narodowej i zarządzania niektórymi działaniami w ramach programu na szczeblu pozacentralnym. Osoby i podmioty z państw trzecich, które nie są stowarzyszone z programem, powinny mieć możliwość uczestnictwa w niektórych działaniach programu, jak określono w programie prac i opublikowanych przez Komisję zaproszeniach do składania wniosków. Przy realizacji programu można wziąć pod uwagę szczególne ustalenia dotyczące osób fizycznych i podmiotów z minipaństw europejskich.</p>

Uzasadnienie

Uzupełnienie powinno podkreślać makroregionalny wymiar działań europejskich, przy czym wskazuje się również na udział w programie „Erasmus” państw trzecich, które są zaangażowane w cztery istniejące obecnie strategie makroregionalne.

Poprawka 21

Preambuła, motyw 38

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>Zgodnie z komunikatem Komisji „Silniejsze i odnowione partnerstwo strategiczne z regionami najbardziej oddalonymi UE” w programie należy uwzględnić szczególną sytuację tych regionów. Wprowadzone zostaną środki w celu zwiększenia udziału regionów najbardziej oddalonych we wszystkich działaniach. Należy wspierać wymiany w ramach programów wspierania mobilności i współpracę między osobami i organizacjami z tych regionów i państw trzecich, w szczególności państw sąsiadujących. Takie działania będą monitorowane i regularnie poddawane ocenie.</p>	<p>Zgodnie z art. 349 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej i z komunikatem Komisji „Silniejsze i odnowione partnerstwo strategiczne z regionami najbardziej oddalonymi UE” w programie należy uwzględnić szczególną sytuację tych regionów. Wprowadzone zostaną środki w celu zwiększenia udziału regionów najbardziej oddalonych we wszystkich działaniach. Należy wspierać wymiany w ramach programów wspierania mobilności i współpracę między osobami i organizacjami z tych regionów i państw trzecich, w szczególności państw sąsiadujących. Takie działania będą monitorowane i regularnie poddawane ocenie.</p>

Uzasadnienie

Motywy ten powinien zawierać podstawę prawną, jaką jest art. 349 TFUE, potwierdzający specyfikę regionów najbardziej oddalonych, dlatego proponujemy nowe brzmienie.

Poprawka 22

Preambuła, motyw 38

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
	<i>W każdym z działań przewidzianych w programie należy również uwzględnić potrzebę zwiększenia udziału regionów, które cierpią na skutek poważnych i trwałych niekorzystnych warunków przyrodniczych lub demograficznych takich jak regiony wyspiarskie, transgraniczne i górskie wskazane w art. 174 ust. 3 TFUE.</i>

Uzasadnienie

Nie wymaga uzasadnienia.

Poprawka 23

Preambuła, motyw 42

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
Należy zapewnić odpowiednie działania informacyjne, reklamę i rozpowszechnianie możliwości i wyników działań objętych wsparciem w ramach programu, na szczeblu europejskim, krajowym i lokalnym. Działania informacyjne, reklama i upowszechnianie powinny być realizowane przez wszystkie organy wdrażające program, w tym, w stosownych przypadkach, przy wsparciu innych kluczowych zainteresowanych stron.	Należy zapewnić odpowiednie działania informacyjne, reklamę i rozpowszechnianie możliwości i wyników działań objętych wsparciem w ramach programu, na szczeblu europejskim, krajowym, regionalnym i lokalnym. Działania informacyjne, reklama i upowszechnianie powinny być realizowane przez wszystkie organy wdrażające program, w tym, w stosownych przypadkach, przy wsparciu innych kluczowych zainteresowanych stron.

Uzasadnienie

Należy uwzględnić zarówno uwarunkowania lokalne, jak i regionalne.

Poprawka 24

Preambuła, motyw 44

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
Aby zapewnić skuteczne i sprawne wdrożenie niniejszego rozporządzenia, program powinien w jak największym stopniu wykorzystywać już istniejące mechanizmy realizacji. Należy zatem powierzyć wdrażanie programu Komisji oraz agencjom narodowym. Gdy jest to możliwe i aby zmaksymalizować efektywność, agencja krajowa może być tym samym podmiotem, który wyznaczono do zarządzania poprzednim programem. Zakres oceny zgodności ex ante powinien być ograniczony do wymogów, które są nowe i szczególne dla programu, chyba, że jest to uzasadnione, jak w przypadku poważnych niedociągnięć lub nienależytego wykonania po stronie właściwej agencji narodowej.	Aby zapewnić skuteczne i sprawne wdrożenie niniejszego rozporządzenia, program powinien w jak największym stopniu wykorzystywać już istniejące mechanizmy realizacji i zostać bardziej rozbudowany na poziomie regionalnym . Należy zatem powierzyć wdrażanie programu Komisji oraz agencjom narodowym, które w większym stopniu współpracują ze szczeblem regionalnym . Gdy jest to możliwe i aby zmaksymalizować efektywność, agencja krajowa, która intensywnie współpracuje z ośrodkami szczebla regionalnego , może być tym samym podmiotem, który wyznaczono do zarządzania poprzednim programem. Aby zwiększyć efektywność i akceptację działań podejmowanych przez agencje narodowe, agencje te powinny współpracować z kluczowymi podmiotami, radami i biurami rzeczników na poziomie lokalnym lub regionalnym, które pomogą im poprawić procedury i podejmowanie decyzji oraz ułatwią rozwiązywanie w sposób przejrzysty, rzeczowy i neutralny ewentualnych sporów pomiędzy agencjami narodowymi i beneficjentami . Zakres oceny zgodności ex ante powinien być ograniczony do wymogów, które są nowe i szczególne dla programu, chyba, że jest to uzasadnione, jak w przypadku poważnych niedociągnięć lub nienależytego wykonania po stronie właściwej agencji narodowej.

Uzasadnienie

Pozytywne doświadczenia, jakie wiążą się z utworzeniem przez niemiecki Federalny Instytut Kształcenia Zawodowego (BIBB) rady słuchaczy, powinny zostać wykorzystane również przez inne agencje narodowe, aby zaangażowane podmioty mogły jeszcze intensywniej uczestniczyć w programie, a zwłaszcza w jego wdrażaniu.

W przeszłości wciąż dochodziło do sprzeciwu wobec dofinansowania agencji narodowych, a jednocześnie agencje narodowe nie powinny samodzielnie rozpatrywać odwołań od swoich własnych decyzji. Dlatego zaleca się – co jest już praktykowane w Austrii – utworzenie odpowiednich biur rzeczników, którzy przyczynią się do zwiększenia przejrzystości procesów decyzyjnych i wprowadzenia fachowych, a przy tym neutralnych rozwiązań.

Poprawka 25

Preambuła, motyw 46

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>Państwa członkowskie powinny dążyć do podejmowania wszelkich odpowiednich środków w celu usunięcia prawnych i administracyjnych przeszkód we właściwym funkcjonowaniu programu. Obejmuje to rozwiązanie – tam, gdzie to możliwe i bez uszczerbku dla prawa Unii w zakresie wjazdu i pobytu obywateli państw trzecich – kwestii powodujących trudności z uzyskaniem wiz i dokumentów pobytowych. Zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/801⁽¹⁾, państwa członkowskie zachęca się do ustanowienia przyspieszonych procedur przyjmowania.</p>	<p>Państwa członkowskie powinny podejmować wszelkie odpowiednie środki w celu usunięcia prawnych i administracyjnych przeszkód we właściwym funkcjonowaniu programu. Obejmuje to zwolnienie z opodatkowania stypendiów naukowych, jak również rozwiązanie – tam, gdzie to możliwe i bez uszczerbku dla prawa Unii w zakresie wjazdu i pobytu obywateli państw trzecich – kwestii powodujących trudności z uzyskaniem wiz i dokumentów pobytowych. Zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/801⁽¹⁾, państwa członkowskie zachęca się do ustanowienia przyspieszonych procedur przyjmowania.</p>
<p>⁽¹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/801 z dnia 11 maja 2016 r. w sprawie warunków wjazdu i pobytu obywateli państw trzecich w celu prowadzenia badań naukowych, odbycia studiów, szkoleń, udziału w wolontariacie, programach wymiany młodzieży szkolnej lub projektach edukacyjnych oraz podjęcia pracy w charakterze au pair (Dz.U. L 132 z 21.5.2016, s. 21).</p>	<p>⁽¹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/801 z dnia 11 maja 2016 r. w sprawie warunków wjazdu i pobytu obywateli państw trzecich w celu prowadzenia badań naukowych, odbycia studiów, szkoleń, udziału w wolontariacie, programach wymiany młodzieży szkolnej lub projektach edukacyjnych oraz podjęcia pracy w charakterze au pair (Dz.U. L 132 z 21.5.2016, s. 21).</p>

Uzasadnienie

Jest to zgodne z motywem 49.

Poprawka 26

Preambuła, motyw 49

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>Aby uprościć wymagania wobec beneficjentów, należy w możliwie najszerszym zakresie stosować uproszczone dotacje w formie płatności ryczałtowych, kosztów jednostkowych oraz stawek ryczałtowych. W uproszczonych dotacjach na działania programu w zakresie mobilności, których wysokość określa Komisja, należy uwzględnić koszty życia i utrzymania w państwie przyjmującym. Komisja i agencje narodowe państw wysyłających powinny mieć możliwość dostosowania tych uproszczonych dotacji na podstawie obiektywnych kryteriów, w szczególności celem zapewnienia dostępu osobom o mniejszych szansach. Należy też zachęcać państwa członkowskie, aby zgodnie z prawem krajowym zwalniały dotacje z jakiegokolwiek opodatkowania i kosztów socjalnych. Takie samo zwolnienie należy stosować wobec podmiotów publicznych lub prywatnych, udzielających takiego wsparcia finansowego zainteresowanym osobom.</p>	<p>Aby uprościć wymagania wobec beneficjentów, należy w możliwie najszerszym zakresie stosować uproszczone dotacje w formie płatności ryczałtowych, kosztów jednostkowych oraz stawek ryczałtowych. Uproszczone dotacje na działania programu w zakresie mobilności, których wysokość określa Komisja, powinny być poddawane regularnemu przeglądowi i dostosowywane do kosztów życia i utrzymania w państwie i regionie przyjmującym. Komisja i agencje narodowe państw wysyłających powinny mieć możliwość dostosowania tych uproszczonych dotacji na podstawie obiektywnych kryteriów, w szczególności celem zapewnienia dostępu osobom o mniejszych szansach, których całkowite koszty pobytu powinny być pokrywane przez dotacje. Państwa członkowskie powinny też, zgodnie z prawem krajowym, zwalniać dotacje z jakiegokolwiek opodatkowania i kosztów socjalnych. Takie samo zwolnienie należy stosować wobec podmiotów publicznych lub prywatnych, udzielających takiego wsparcia finansowego zainteresowanym osobom.</p>

Uzasadnienie

Nie wymaga uzasadnienia.

Poprawka 27

Preambuła, motyw 51

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
Konieczne jest zapewnienie komplementarności działań prowadzonych w ramach programu wobec działań podejmowanych przez państwa członkowskie oraz wobec innych działań unijnych, zwłaszcza w obszarach edukacji, kultury i mediów, młodzieży i solidarności, zatrudnienia i włączenia społecznego, badań naukowych i innowacji, przemysłu i przedsiębiorczości, rolnictwa i rozwoju obszarów wiejskich z naciskiem na młodych rolników, polityki spójności, polityki regionalnej oraz współpracy międzynarodowej i rozwoju.	Konieczne jest zapewnienie komplementarności działań prowadzonych w ramach programu wobec działań podejmowanych przez państwa członkowskie i regiony oraz wobec innych działań unijnych, zwłaszcza w obszarach edukacji, kultury i mediów, młodzieży i solidarności, zatrudnienia i włączenia społecznego, badań naukowych i innowacji, przemysłu i przedsiębiorczości, rolnictwa i rozwoju obszarów wiejskich z naciskiem na młodych rolników, polityki spójności, polityki regionalnej oraz współpracy międzynarodowej i rozwoju.

Uzasadnienie

Należy także wziąć pod uwagę komplementarność działań prowadzonych w ramach programu na poziomie regionów.

Poprawka 28

Preambuła, motyw 52

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
Podczas gdy ramy regulacyjne umożliwiły państwom członkowskim i regionom stworzenie już w poprzednim okresie programowania synergii między programem Erasmus+ a innymi instrumentami unijnymi, na przykład europejskimi funduszami strukturalnymi i inwestycyjnymi, które również wspierają jakościowy rozwój systemów kształcenia, szkolenia i młodzieży w Unii, ten potencjał był dotychczas niedostatecznie wykorzystywany, ograniczając w ten sposób systemowe skutki projektów i wpływ na politykę. Na szczeblu krajowym należy zapewnić skuteczną komunikację i współpracę między instytucjami krajowymi odpowiedzialnymi za zarządzanie tymi różnymi instrumentami, aby zmaksymalizować ich właściwy wpływ. Program powinien umożliwić aktywną współpracę z tymi instrumentami.	Podczas gdy ramy regulacyjne umożliwiły państwom członkowskim i regionom stworzenie już w poprzednim okresie programowania synergii między programem Erasmus+ a innymi instrumentami unijnymi, na przykład europejskimi funduszami strukturalnymi i inwestycyjnymi, które również wspierają jakościowy rozwój systemów kształcenia, szkolenia i młodzieży w Unii, ten potencjał był dotychczas niedostatecznie wykorzystywany, ograniczając w ten sposób systemowe skutki projektów i wpływ na politykę. Na szczeblu krajowym należy zapewnić skuteczną komunikację i współpracę między instytucjami krajowymi i regionalnymi odpowiedzialnymi za zarządzanie tymi różnymi instrumentami, aby zmaksymalizować ich właściwy wpływ. Program powinien umożliwić aktywną współpracę z tymi instrumentami.

Uzasadnienie

Ważne jest też, by rozważyć współpracę z organami regionalnymi, gdyż to na tym poziomie istnieją instytucje zarządzające innymi instrumentami wspólnotowymi takimi jak europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne.

Poprawka 29

Rozdział I, artykuł 2, punkt 6 (Definicje)

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
„sport masowy” oznacza sport w formie zorganizowanej, uprawiany na poziomie lokalnym przez amatorów oraz sport dla wszystkich;	„sport masowy” oznacza sport w formie zorganizowanej, uprawiany na poziomie lokalnym i regionalnym przez amatorów oraz sport dla wszystkich;

Uzasadnienie

Nie wymaga uzasadnienia.

Poprawka 30

Rozdział I, artykuł 2, punkt 14 (Definicje)

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
„partnerstwo” oznacza umowę między grupą instytucji lub organizacji w celu przeprowadzenia wspólnych działań i projektów;	„partnerstwo” oznacza umowę między grupą instytucji lub organizacji w celu przeprowadzenia wspólnych działań i projektów w ramach programu;

Uzasadnienie

Należy dopilnować, aby nie każda forma współpracy była określana jako „partnerstwo” w myśl rozporządzenia.

Poprawka 31

Rozdział I, artykuł 2, punkt 25 (Definicje)

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
„osoby o mniejszych szansach” oznaczają osoby zmagające się z trudnościami uniemożliwiającymi im skuteczny dostęp do możliwości oferowanych przez program z przyczyn ekonomicznych, społecznych, kulturowych, geograficznych lub zdrowotnych, ze względu na pochodzenie ze środowisk migracyjnych lub z powodu niepełnosprawności lub trudności w nauce;	„osoby o mniejszych szansach” oznaczają osoby zmagające się z utrudnieniami uniemożliwiającymi im skuteczny dostęp do możliwości oferowanych przez program z przyczyn ekonomicznych, społecznych, kulturowych, językowych , geograficznych lub zdrowotnych, ze względu na pochodzenie ze środowisk migracyjnych lub z powodu niepełnosprawności fizycznej lub kognitywnej lub trudności w uczeniu się; wyeliminowanie tych utrudnień jest nadrzędnym celem programu, mającym pierwszeństwo przed aspektem ilościowym lub finansowym.

Uzasadnienie

Równy dostęp do możliwości wymaga usunięcia przeszkód, takich jak bariery językowe lub trudności w uczeniu się.

Poprawka 32

Rozdział I, artykuł 2, nowy punkt 28 (Definicje)

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
	„język obcy” to każdy język, który nie jest językiem ojczystym osoby uczącej się;

Uzasadnienie

Wspierana przez ten program nauka nowych języków nie powinna ograniczać się do języków urzędowych UE.

Poprawka 33

Rozdział I, artykuł 2, nowy punkt 29 (Definicje)

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
	„osoby niepełnosprawne” oznaczają osoby, które mają długotrwałe naruszoną sprawność fizyczną, umysłową, intelektualną lub w zakresie zmysłów, co może, w oddziaływaniu z różnymi barierami, utrudniać im pełny i skuteczny udział w życiu społecznym, na zasadzie równości z innymi osobami;

Uzasadnienie

Definicja pojęcia analogiczna do Konwencji ONZ o Prawach Osób Niepełnosprawnych, artykuł 1, zdanie 2.

Poprawka 34

Rozdział II, artykuł 4, akcja kluczowa 1 Mobilność edukacyjna

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>W dziedzinie kształcenia i szkolenia program wspiera następujące działania w ramach akcji kluczowej 1:</p> <p>(a) mobilność studentów i kadry instytucji szkolnictwa wyższego;</p> <p>(b) mobilność osób uczących się i kadry w ramach kształcenia i szkolenia zawodowego;</p> <p>(c) mobilność uczniów i kadry szkół;</p> <p>(d) mobilność kadry organizacji kształcenia dorosłych;</p> <p>(e) możliwości uczenia się języków obcych, w tym możliwości wspierające działania na rzecz mobilności.</p>	<p>W dziedzinie kształcenia zawodowego i ogólnego program wspiera następujące działania w ramach akcji kluczowej 1, które można wdrożyć również w połączeniu z wirtualnymi projektami wymiany:</p> <p>(a) krótko-, średnio- lub długoterminowa mobilność studentów i kadry instytucji szkolnictwa wyższego;</p> <p>(b) krótko-, średnio- lub długoterminowa mobilność osób uczących się i kadry w ramach kształcenia i szkolenia zawodowego, w szczególności osób uczących się zawodu, pracowników i instruktorów z małych i średnich przedsiębiorstw. Należy rozwijać kursy dopasowane do grupy docelowej, które powinny być organizowane kilka razy w roku, w celu przygotowania osób uczących zawodu się do wyzwań językowych i interkulturalnych;</p> <p>(c) krótko-, średnio- lub długoterminowa mobilność uczniów i kadry szkół, m.in. w związku z praktykami zawodowymi w ramach kształcenia ogólnego;</p> <p>(d) krótko-, średnio- lub długoterminowa mobilność kadry organizacji kształcenia dorosłych;</p> <p>(e) możliwości uczenia się języków obcych, w tym możliwości wspierające działania na rzecz mobilności, które powinny być dopasowane do poszczególnych potrzeb różnych grup docelowych;</p> <p>(f) mobilność osób dorosłych i starszych, które studiują na uniwersytetach trzeciego wieku lub biorą udział w innych działaniach edukacyjnych;</p> <p>(g) mobilność młodzieży i osób pracujących w dziedzinie młodzieży w celach edukacyjnych w ramach kształcenia pozaformalnego.</p>

Uzasadnienie

(a–e) Mobilność edukacyjna powinna zostać udostępniona przede wszystkim dla tego kręgu osób i dla tego typu kształcenia oraz zapewniać odpowiednie przygotowanie w celu stworzenia wysokiej jakości oferty.

(f) Chodzi o promowanie i wspieranie uczenia się przez całe życie i kształcenia osób dorosłych i starszych w celu poszerzenia ich wiedzy i kompetencji, poprawy ich standardu życia, wspierania ich integracji i propagowania tożsamości europejskiej we wszystkich grupach wiekowych.

(g) W poprawce wspomina się jedynie o obszarze bardziej akademickiego, formalnego kształcenia. Wskazane byłoby włączenie punktu dotyczącego mobilności osób młodych i osób pracujących z młodzieżą w ramach kluczowego działania 1.

Poprawka 35

Rozdział II, artykuł 5, akcja kluczowa 2 Współpraca między organizacjami i instytucjami

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>W dziedzinie kształcenia i szkolenia program wspiera następujące działania w ramach akcji kluczowej 2:</p> <p>(a) partnerstwa na rzecz współpracy i wymiany praktyk, w tym partnerstwa na małą skalę w celu promowania szerszego i bardziej włączającego dostępu do programu;</p> <p>(b) partnerstwa na rzecz doskonałości, w tym europejskie szkoły wyższe, centra doskonałości zawodowej i wspólne programy studiów magisterskich;</p> <p>(c) partnerstwa na rzecz innowacji, aby wzmocnić zdolności innowacyjne Europy;</p> <p>(d) platformy internetowe i narzędzia ułatwiające współpracę wirtualną, w tym usługi wspierające program eTwinning oraz ePlatformę na rzecz uczenia się dorosłych w Europie.</p>	<p>W dziedzinie kształcenia i szkolenia program wspiera następujące działania w ramach akcji kluczowej 2:</p> <p>(a) partnerstwa na rzecz współpracy i wymiany praktyk, w tym partnerstwa na małą skalę na poziomie regionalnym w celu promowania szerszego i bardziej włączającego dostępu do programu;</p> <p>(b) partnerstwa na rzecz doskonałości, w tym europejskie szkoły wyższe, centra doskonałości zawodowej, które powinny znajdować się nie tylko w europejskich metropoliach, mają wspierać przy udziale szczebla regionalnego praktyczną współpracę z zainteresowanymi podmiotami i rozwijać wspólne programy magisterskie;</p> <p>(c) partnerstwa na rzecz innowacji, aby wzmocnić zdolności innowacyjne Europy, oraz wyróżnianie tytułem „europejskich zakładów i przedsiębiorstw” tych firm, które wnoszą szczególnie wkład w naukę zawodu w kontekście europejskim;</p> <p>(d) platformy internetowe i narzędzia ułatwiające współpracę wirtualną, w tym usługi wspierające program eTwinning oraz ePlatformę na rzecz uczenia się dorosłych w Europie.</p>

Uzasadnienie

Centra doskonałości zawodowej mogą osiągnąć swój cel tylko wtedy, gdy będą bazować na istniejących strukturach i pracować razem z zainteresowanymi podmiotami, a nie przeciwko nim.

Poprawka 36

Rozdział II, artykuł 6, akcja kluczowa 3 Wsparcie rozwoju polityki i współpracy

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p><i>Akcja kluczowa 3</i></p> <p>Wsparcie rozwoju polityki i współpracy</p> <p>W dziedzinie kształcenia i szkolenia program wspiera następujące działania w ramach akcji kluczowej 3:</p> <p>(a) opracowanie i wdrożenie programów unijnej polityki ogólnej i sektorowej w obszarze kształcenia i szkolenia, w tym przy wsparciu przez sieć Eurydice lub działania innych istotnych organizacji;</p> <p>(b) wsparcie unijnych narzędzi i środków, które promują jakość, przejrzystość i uznawanie kompetencji, umiejętności i kwalifikacji ⁽¹⁾;</p> <p>(c) dialog merytoryczny i współpracę z kluczowymi zainteresowanymi stronami, w tym sieciami obejmującymi całą Unię, europejskimi organizacjami pozarządowymi i organizacjami międzynarodowymi w dziedzinie kształcenia i szkolenia;</p> <p>(d) środki przyczyniające się do jakościowej i włączającej realizacji programu;</p> <p>(e) współpraca z innymi instrumentami Unii oraz wsparcie innych obszarów polityki unijnej;</p> <p>(f) działania na rzecz rozpowszechniania i podnoszenia świadomości dotyczącej wyników i priorytetów polityki europejskiej, jak również samego programu.</p>	<p><i>Akcja kluczowa 3</i></p> <p>Wsparcie rozwoju polityki i współpracy</p> <p>W dziedzinie kształcenia i szkolenia program wspiera następujące działania w ramach akcji kluczowej 3:</p> <p>(a) opracowanie i wdrożenie programów unijnej polityki ogólnej i sektorowej w obszarze kształcenia i szkolenia, w tym przy wsparciu przez sieć Eurydice lub działania innych istotnych organizacji;</p> <p>(b) wsparcie unijnych narzędzi i środków, które promują jakość, przejrzystość i uznawanie kompetencji, umiejętności i kwalifikacji ⁽²⁾;</p> <p>(c) dialog merytoryczny i współpracę z kluczowymi zainteresowanymi stronami, w tym sieciami obejmującymi całą Unię, europejskimi organizacjami pozarządowymi i organizacjami międzynarodowymi w dziedzinie kształcenia i szkolenia;</p> <p>(d) środki przyczyniające się do jakościowej i włączającej realizacji programu;</p> <p>(e) współpraca z innymi instrumentami Unii oraz wsparcie innych obszarów polityki unijnej;</p> <p>(f) działania na rzecz rozpowszechniania i podnoszenia świadomości dotyczącej wyników i priorytetów polityki europejskiej, jak również samego programu;</p> <p>(g) wspieranie wdrażania strategii makroregionalnych Unii Europejskiej.</p>
<p>⁽¹⁾ W szczególności jednolitych ram unijnych dla przejrzystości kwalifikacji i kompetencji; europejskich ram kwalifikacji; europejskich ram odniesienia na rzecz zapewniania jakości w kształceniu i szkoleniu zawodowym; europejskiego systemu transferu osiągnięć w kształceniu i szkoleniu zawodowym; europejskiego systemu transferu i akumulacji punktów; europejskiego rejestru agencji ds. zapewniania jakości; Europejskiego Stowarzyszenia na Rzecz Zapewnienia Jakości w Szkolnictwie Wyższym; europejskiej sieci centrów informacyjnych w regionie europejskim i krajowych ośrodków ds. uznawalności akademickiej i informacji w Unii Europejskiej; oraz sieci Euroguidance.</p>	<p>⁽¹⁾ W szczególności jednolitych ram unijnych dla przejrzystości kwalifikacji i kompetencji; europejskich ram kwalifikacji; europejskich ram odniesienia na rzecz zapewniania jakości w kształceniu i szkoleniu zawodowym; europejskiego systemu transferu osiągnięć w kształceniu i szkoleniu zawodowym; europejskiego systemu transferu i akumulacji punktów; europejskiego rejestru agencji ds. zapewniania jakości; Europejskiego Stowarzyszenia na Rzecz Zapewnienia Jakości w Szkolnictwie Wyższym; europejskiej sieci centrów informacyjnych w regionie europejskim i krajowych ośrodków ds. uznawalności akademickiej i informacji w Unii Europejskiej; oraz sieci Euroguidance.</p>

Uzasadnienie

Proponuje się, aby program „Erasmus” uwzględniał również szczebel makroregionalny w celu wspierania właściwych strategii współpracy gospodarczej, społecznej i terytorialnej państw członkowskich między sobą oraz między państwami członkowskimi i krajami trzecimi.

Poprawka 37

Rozdział II, artykuł 7 Działania „Jean Monnet”

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>Działania „Jean Monnet”</p> <p>Program wspiera nauczanie, uczenie się, badania i dyskusje na temat integracji europejskiej za pomocą następujących działań:</p> <p>(a) działanie „Jean Monnet” w dziedzinie szkolnictwa wyższego;</p> <p>(b) działanie „Jean Monnet” w innych dziedzinach kształcenia i szkolenia;</p> <p>(c) wspieranie następujących instytucji realizujących cel o znaczeniu ogólnoeuropejskim: Europejskiego Instytutu Uniwersyteckiego we Florencji, w tym Szkoły Międzynarodowych Systemów Rządzenia; Kolegium Europejskiego (w Brugii i w Natolinie); Europejskiego Instytutu Administracji Publicznej w Maastricht; Akademii Prawa Europejskiego w Trewirze; Europejskiej Agencji ds. Specjalnych Potrzeb i Edukacji Włączającej w Odense oraz Międzynarodowego Centrum Kształcenia Europejskiego w Nicei.</p>	<p>Działania „Jean Monnet”</p> <p>Program wspiera nauczanie, uczenie się, badania i dyskusje na temat integracji europejskiej za pomocą następujących działań:</p> <p>(a) działanie „Jean Monnet” w dziedzinie szkolnictwa wyższego;</p> <p>(b) działanie „Jean Monnet” w innych dziedzinach kształcenia i szkolenia;</p> <p>(c) wspieranie następujących instytucji realizujących cel o znaczeniu ogólnoeuropejskim: Europejskiego Instytutu Uniwersyteckiego we Florencji, w tym Szkoły Międzynarodowych Systemów Rządzenia; Kolegium Europejskiego (w Brugii i w Natolinie); Europejskiego Instytutu Administracji Publicznej w Maastricht; Akademii Prawa Europejskiego w Trewirze; Europejskiej Agencji ds. Specjalnych Potrzeb i Edukacji Włączającej w Odense oraz Międzynarodowego Centrum Kształcenia Europejskiego w Nicei;</p> <p>(d) <i>działanie „Jean Monnet” w zakresie szkolenia i prac badawczych dotyczących ochrony środowiska naturalnego, strategii UE na rzecz zrównoważonego rozwoju i szerszej polityki ochrony środowiska i polityki przeciwdziałania zmianie klimatu, także w dziedzinie kłesk żywnościowych ze szczególnym uwzględnieniem zapobiegania szkodom, łagodzenia i ograniczania ich.</i></p>

Uzasadnienie

Przez uzupełnienie wzmocnione mają zostać działania „Jean Monnet” przewidziane w programie.

Poprawka 38

Rozdział IV, artykuł 11

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
	<p><i>Ponadto wspiera się mobilność w dziedzinie sportu amatorskiego związaną z udziałem w zawodach, zwłaszcza na rzecz obszarów oddalonych, wyspiarskich lub najbardziej oddalonych.</i></p>

Uzasadnienie

Ważne jest, aby wspierać mobilność sportowców, którzy ze względu na miejsce pochodzenia mają większe trudności w przemieszczaniu się, by wziąć udział w zawodach. Mobilność powinna być dostępna na równych warunkach dla wszystkich sportowców.

Poprawka 39

Rozdział IV, artykuł 12

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
(a) partnerstwa na rzecz współpracy i wymiany praktyk, w tym partnerstwa na małą skalę w celu promowania szerszego i bardziej włączającego dostępu do programu;	(a) partnerstwa na rzecz współpracy i wymiany praktyk, w tym partnerstwa na małą skalę w celu promowania szerszego i bardziej włączającego dostępu do programu. Aby również mniejsze lokalne i regionalne partnerstwa mogły wziąć udział w tym programie, należy obniżyć minimalną liczbę krajów biorących udział w tych działaniach do sześciu;

Uzasadnienie

W związku z tym, że wiele działań jest organizowanych przez małe partnerstwa lokalne lub regionalne, w interesie szerszego i bardziej włączającego dostępu należy zezwolić na to zdecydowanie obniżenie dolnej granicy uczestniczących krajów.

Poprawka 40

Rozdział IV, artykuł 14

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
6. [...]	6. [...] 7. Fundusze przeznaczone na mobilność edukacyjną osób, o której mowa w art. 4, dostosowuje się do rzeczywistych kosztów życia w przyjmującym regionie, przy czym koszty te podlegają regularnemu przeglądowi.

Uzasadnienie

Konieczne jest dostosowywanie kosztów życia w państwie przyjmującym do zaktualizowanych kosztów rzeczywistych w danym regionie przyjmującym, gdyż średnie krajowe mogą tu być mylące.

Poprawka 41

Rozdział VIII, artykuł 22, ustęp 1

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
Agencje narodowe, o których mowa w art. 24, opracowują spójną strategię dotyczącą skutecznego informowania, jak również rozpowszechniania i wykorzystywania wyników działań wspieranych w ramach akcji, którymi zarządzają w ramach programu, oraz wspomagają Komisję w wypełnianiu ogólnego zadania dotyczącego rozpowszechniania informacji na temat programu, w tym informacji w odniesieniu do akcji i działań, którymi zarządza się na poziomie krajowym i unijnym, oraz jego wyników, a także informują zainteresowane grupy docelowe o akcjach i działaniach podejmowanych w ich państwie.	Agencje narodowe, o których mowa w art. 24, opracowują spójną strategię dotyczącą skutecznego informowania, która ukazuje poszczególne sektory programu , jak również rozpowszechniania i wykorzystywania wyników działań wspieranych w ramach akcji, którymi zarządzają w ramach programu, oraz wspomagają Komisję w wypełnianiu ogólnego zadania dotyczącego rozpowszechniania informacji na temat programu, w tym informacji w odniesieniu do akcji i działań, którymi zarządza się na poziomie krajowym i unijnym, oraz jego wyników, a także informują zainteresowane grupy docelowe – od przedszkoli po wyższe uczelnie zawodowe i uniwersytety – za pośrednictwem odpowiednich mediów i w porozumieniu z zainteresowanymi podmiotami , o akcjach i działaniach podejmowanych w ich państwie.

Uzasadnienie

Dla osiągnięcia założonego potrojenia liczby potencjalnych uczestników programu konieczne jest uwzględnienie tych sektorów programu w komunikacji zewnętrznej, jak i wewnętrznej, aby móc osiągnąć efekt mnożnikowy.

Poprawka 42

Rozdział IX, artykuł 23, ustęp 2

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
Państwa członkowskie podejmują wszystkie konieczne i właściwe działania w celu usunięcia barier prawnych i administracyjnych utrudniających prawidłowe funkcjonowanie programu, w tym w miarę możliwości środki mające na celu rozwiązanie kwestii powodujących trudności w otrzymywaniu wiz.	Państwa członkowskie podejmują wszystkie konieczne i właściwe działania w celu usunięcia barier prawnych i administracyjnych utrudniających prawidłowe funkcjonowanie programu, w tym środki mające na celu uniknięcie opodatkowania dotacji, zapewnienie przenoszenia uprawnień między systemami społecznymi UE oraz , w miarę możliwości, rozwiązanie kwestii powodujących trudności w otrzymywaniu wiz.

Uzasadnienie

Zapewnienie spójności z poprzednimi motywami.

Poprawka 43

Rozdział IX, artykuł 25, nowy ustęp 8

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
	Komisja Europejska wyznaczy radę, w której najważniejsze – także lokalne i regionalne – zaangażowane podmioty będą stale doradzać Komisji na temat wdrażania programu, przyczyniając się w ten sposób do lepszego osiągnięcia celów programu;

Uzasadnienie

Pozytywne doświadczenia, jakie wiążą się z utworzeniem przez niemiecki Federalny Instytut Kształcenia Zawodowego (BIBB) rady słuchaczy, powinny zostać wykorzystane również przez Komisję Europejską, aby zaangażowane podmioty mogły jeszcze intensywniej uczestniczyć w programie, a zwłaszcza w jego wdrażaniu.

Poprawka 44

Rozdział XI, artykuł 29, ustęp 4

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>Działania kwalifikujące się do programu, które zostały ocenione w zaproszeniu do składania wniosków w ramach programu i które spełniają minimalne wymagania jakościowe tego zaproszenia do składania wniosków, lecz nie otrzymują finansowania ze względu na ograniczenia budżetowe, mogą być wyznaczone do finansowania z europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych. W tym przypadku zastosowanie mają stopy współfinansowania i zasady kwalifikowalności w oparciu o niniejsze rozporządzenie. Działania te są realizowane przez instytucję zarządzającą, o której mowa w art. [65] rozporządzenia (UE) nr XX [rozporządzenie w sprawie wspólnych przepisów], zgodnie z zasadami określonymi w tym rozporządzeniu i w rozporządzeniach dotyczących poszczególnych funduszy, w tym z zasadami dotyczącymi korekt finansowych.</p>	<p>Działania kwalifikujące się do programu, które zostały ocenione w zaproszeniu do składania wniosków w ramach programu i które spełniają minimalne wymagania jakościowe tego zaproszenia do składania wniosków, lecz nie otrzymują finansowania ze względu na ograniczenia budżetowe, mogłyby otrzymać pieczęć doskonałości, aby uznać ich wysoką jakość. Mogłyby to ułatwić składanie wniosków o finansowanie i ewentualne wyznaczenie do finansowania z innych źródeł, w tym z europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych. W tym przypadku zastosowanie mają stopy współfinansowania i zasady kwalifikowalności w oparciu o niniejsze rozporządzenie. Działania te są realizowane przez instytucję zarządzającą, o której mowa w art. [65] rozporządzenia (UE) nr XX [rozporządzenie w sprawie wspólnych przepisów], zgodnie z zasadami określonymi w tym rozporządzeniu i w rozporządzeniach dotyczących poszczególnych funduszy, w tym z zasadami dotyczącymi korekt finansowych.</p>

Uzasadnienie

Pieczęć doskonałości jest z powodzeniem stosowana do projektów w obszarze badań naukowych i innowacji. W związku z tym warto rozważyć rozszerzenie tego programu na projekty „Erasmus”.

Poprawka 45

Rozdział XII, artykuł 31, ustęp 2

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>Komitet może zbierać się w szczególnym składzie, aby rozstrzygać kwestie sektorowe. W stosownych przypadkach, zgodnie z jego regulaminem oraz w sposób doraźny, eksperci zewnętrzni, w tym przedstawiciele partnerów społecznych, mogą być zapraszani do uczestnictwa w jego posiedzeniach w roli obserwatorów.</p>	<p>Komitet może zbierać się w szczególnym składzie, aby rozstrzygać kwestie sektorowe. W stosownych przypadkach, zgodnie z jego regulaminem oraz w sposób doraźny, eksperci zewnętrzni, w tym przedstawiciele partnerów społecznych lub kluczowe regionalne zaangażowane podmioty, mogą być zapraszani do uczestnictwa w jego posiedzeniach w roli obserwatorów.</p>

Uzasadnienie

Nie wymaga uzasadnienia.

II. ZALECENIA POLITYCZNE

EUROPEJSKI KOMITET REGIONÓW

Uwagi ogólne

1. Z zadowoleniem przyjmuje cel ogólny, którym jest wspieranie rozwoju osobistego, edukacyjnego i zawodowego w obszarze kształcenia pozaszkolnego, zawodowego i ogólnego oraz wyższego w Europie i poza nią, co przyczyni się do zrównoważonego wzrostu gospodarczego, tworzenia miejsc pracy i spójności społecznej, jak również wzmocnienia tożsamości europejskiej. To istotne przedsięwzięcie rozpoczyna się już na poziomie lokalnym i regionalnym, dlatego musi być intensywnie związane z poziomem europejskim.

2. Z zadowoleniem przyjmuje propozycję Komisji, by podwoić budżet programu, jednak uważa zaplanowany cel potrojenia liczby uczestników programu w obecnych warunkach, obejmujących wzmocnienie włączającego charakteru programu, jako trudny do osiągnięcia. Ponadto pożądane byłoby w przyszłości wyeliminowanie coraz większych obciążeń administracyjnych związanych z programem. Jednocześnie uznaje za dobrą praktykę działania prowadzone przez liczne władze lokalne i regionalne, które przyczyniają się finansowo do zwiększenia wsparcia, jakie otrzymuje młodzież korzystająca z programu „Erasmus+”.

3. Apeluje o przejrzysty, równy podział środków na całe siedem lat, aby przede wszystkim na początku programu móc zaferować większą ilość środków i sprostać oczekiwaniom stawianym programowi. Budżet nie powinien być rozdzielany tylko między poszczególne sektory edukacji, w tym uczelnie wyższe, lecz również między różne akcje kluczowe, aby wiadomo było, jakimi udziałami może w sposób centralny gospodarować Komisja, a jakimi w sposób zdecentralizowany państwa członkowskie i regiony.
4. Uważa, że w celu zwiększenia udziału w programie, stypendia naukowe powinny być zwolnione od podatku, a dotacje powinny w pełni pokrywać uczestnictwo osób mających mniejsze możliwości.
5. Zdecydowanie domaga się znacznego uproszczenia procedur składania wniosków, zarządzania projektami i wykonywania obowiązków związanych z dokumentacją dla wszystkich sektorów programu. Apeluje o ponowne wprowadzenie wymogu wizyt przygotowawczych jako elementu planowania wniosków. Wnosi, by robocza platforma telematyczna została zintegrowana z platformami innych programów europejskich, takich jak „Horyzont 2020”, i dzieliła z nimi dostępne usługi, tak aby faza przygotowania i przedkładania wniosków oraz zarządzanie projektami były dla użytkowników jak najbardziej praktyczne i przejrzyste. Ponadto pieczęć doskonałości, która jest z powodzeniem stosowana do projektów w zakresie badań naukowych i innowacji, powinna być również przyznawana wysokiej jakości działaniom kwalifikującym się w ramach programu, lecz nie otrzymującym finansowania z powodu ograniczeń budżetowych. Ułatwiłoby to składanie wniosków i ewentualne wyznaczenie do finansowania z innych instrumentów finansowych UE.
6. Wskazuje na znaczenie podejścia polegającego na uczeniu się przez całe życie. Dlatego wszystkie grupy wiekowe oraz formalne i nieformalne rodzaje kształcenia muszą być w taki sam sposób wspierane przez program. Podkreśla, że kształcenie nie ogranicza się do poprawy zdolności do zatrudnienia, lecz musi mieć ogólniejszy cel, którym jest rozwój całościowy rozwój osób, wiedzy i umiejętności.
7. Uważa wniosek Komisji za uzasadniony, aby program stał się dostępny dla organizacji mających niewielkie doświadczenie lub mniejsze możliwości operacyjne lub niemających żadnego doświadczenia. Dlatego z zadowoleniem przyjmuje informację o wdrożeniu specjalnego działania, tzw. partnerstwa na małą skalę.
8. Zgadza się z Komisją, że podstawą zaproponowanego programu „Erasmus” są cele określone w art. 165 i 166 TFUE i że program należy wdrażać zgodnie z zasadą pomocniczości. Dlatego jest sprawą najwyższej wagi, by władze lokalne i regionalne oraz lokalni i regionalni decydenci uczestniczyli w opracowywaniu i wdrażaniu przedstawionych środków oraz w zarządzaniu nimi. Ponieważ są oni bliżej zainteresowanych podmiotów, posiadają kluczowe kompetencje w zakresie polityki kształcenia i szkolenia oraz odgrywają istotną rolę w zakresie polityki młodzieżowej i rynku pracy. Uznaje w tym kontekście, że wniosek Komisji jest zgodny z zasadami pomocniczości i proporcjonalności.
9. Z zadowoleniem przyjmuje zwłaszcza informację o rozwoju i wspieraniu działań na rzecz mobilności oraz to, że młodzież uczestnicząca w edukacji pozaformalnej będzie miała większe szanse udziału w aktywnościach sportowych i w działaniach kulturalnych i badawczych. Ponadto z zadowoleniem przyjmuje, że w tym kontekście wyraźnie wymieniono także wolontariuszy.
10. Z zadowoleniem przyjmuje to, że Komisja Europejska włączyła wyniki oceny śródkresowej do aktualnego programu „Erasmus+” i zachowała strukturę poprzedniego programu.
11. Stwierdza, że projekt rozporządzenia jest bardzo ogólny i pozwala na dużą elastyczność podczas wdrożenia. W związku z tym wskazuje na znaczenie przepisów wykonawczych i wzywa Komisję, aby bezpośrednio włączyła w ich opracowanie kraje członkowskie, agencje narodowe, władze regionalne oraz zainteresowane podmioty.
12. Ubolewa, że program nie będzie się już nazywał „Erasmus+”, lecz „Erasmus”. W związku z tym, że akronim „Erasmus” oznacza „European Region Action Scheme for the Mobility of University Students”, Komitet Regionów wskazuje na konieczność podjęcia odpowiednich działań związanych z zapewnieniem widoczności poszczególnych sektorów edukacji lub wsparcia, aby mieć pewność, że marka „Erasmus” będzie kojarzona ze wszystkimi sektorami edukacji oraz ze studentem i młodzieżą.
13. Z zadowoleniem przyjmuje zebranie w przyszłości większości działań w zakresie mobilności, obejmujących również wszystkie formuły mobilności edukacyjnej i badawczej, a szczególnie mobilności uczniów, w ramach akcji kluczowej 1 „Mobilność edukacyjna osób”.
14. Postuluje, aby Zjednoczone Królestwo po opuszczeniu Unii Europejskiej mogło nadal uczestniczyć w programie na ustalonych wcześniej warunkach, i przyjmuje z zadowoleniem informację o zapewnieniu tej możliwości zgodnie z art. 16 ust. 1 lit. d) „Państwa trzecie stowarzyszone z programem”.

15. Apeluje o rozważenie, czy dzięki stworzonym przez ten program możliwościom wirtualnej współpracy stopniowo nie otwierać się również na projekty kształcenia ogólnego i zawodowego we współpracy z instytucjami z państw regionu Morza Śródziemnego i Afryki.

16. Zaleca stworzenie efektywnych zachęt dla każdej mobilności edukacyjnej, aby zwiększyć chęć korzystania z przyjaznych dla środowiska środków transportu oraz osiągnąć ogólny cel, jakim jest przeznaczenie 25 % wydatków z budżetu unijnego na wsparcie celów w zakresie klimatu.

17. Nalega, aby środki finansowe i poszczególne dotacje na mobilność edukacyjną były dostosowywane do rzeczywistych kosztów życia w regionie przyjmującym, przy czym koszty te muszą podlegać regularnemu przeglądowi.

18. Apeluje o utrzymanie i wzmocnienie zarządzanych w sposób zdecentralizowany partnerstw strategicznych w sektorze kształcenia zawodowego i ogólnego, ponieważ ta forma współpracy sprawdziła się, natomiast wprowadzona niedawno koncepcja „partnerstwa na rzecz współpracy” wydaje się mniej ambitna.

19. Podkreśla swoje szczególne zainteresowanie dalszym prowadzeniem z Komisją merytorycznego dialogu na ten temat i w tym kontekście zwraca uwagę na znaczenie sprawozdania z oceny skutków, które Komisja przedłoży w odpowiednim terminie, zgodnie z podpisanym z KR-em porozumieniem o współpracy.

Szkolenie i kształcenie

20. Ubolewa, że gotowość zakładów do wysyłania praktykantów do innych krajów biorących udział w programie w dalszym ciągu jest mała. W tym przypadku należy stworzyć odpowiednie zachęty i bardziej przekonywać do tego instytucjonalne podmioty gospodarcze, np. izby rzemieślniczo-handlowe oraz zakłady prowadzące naukę zawodu i ich organizacje i stowarzyszenia, zwłaszcza na poziomie regionalnym i lokalnym.

21. Zachęca do wyróżniania firm tytułem „europejskiego zakładu”, aby bardziej zmotywować zakłady i przedsiębiorstwa do otwierania swych programów szkoleń i ich uczestników na perspektywę europejską poprzez możliwości oferowane przez program „Erasmus”. W związku z tym sugeruje, by Komisja Europejska utworzyła rejestr przedsiębiorstw biorących udział w programie „Erasmus”, którym można by przyznać logo „przedsiębiorstwa Erasmus”.

22. Apeluje o wspieranie zarówno krótszych, jak i dłuższych pobytów za granicą w ramach kształcenia zawodowego, aby sprostać wymogom funkcjonowania małych i średnich przedsiębiorstw, a także indywidualnym możliwościom uczestników. Poza tym program powinien wspierać językowe i interkulturalne działania przygotowawcze poprzez systematyczne wspieranie praktykantów.

23. Wskazuje na to, że grupa docelowa uczących się dorosłych obejmuje dorosłych w każdym wieku i o każdym statusie społecznym, nie tylko osoby z niższymi (formalnymi) kwalifikacjami.

24. Ponadto wskazuje, że kształcenie dorosłych ma być wspierane w ramach szerszej koncepcji rozwoju i nie może być ograniczone tylko do kształcenia zawodowego. W programie kształcenia dorosłych należy uwzględnić również osoby pracujące w wolnych zawodach i wolontariuszy.

25. Z zadowoleniem przyjmuje rozszerzenie mobilności edukacyjnej w szkolnictwie, przede wszystkim możliwość indywidualnej mobilności. Apeluje niemniej o równoległe opracowanie rozwiązań strategicznych mogących poprawić mobilność uczniów i studentów, lecz również ułatwić ich ewentualny powrót do regionu pochodzenia.

26. Z zadowoleniem przyjmuje utworzenie sieci europejskich uniwersytetów, mając świadomość, że wpłynie to na większe obciążenie dla budżetu. Podkreśla, że europejskie sieci muszą być inicjowane, prowadzone i zdominowane przez uczelnie wyższe, aby trwale kształtować obraz szkolnictwa wyższego w Europie dzięki trzem elementom trójkąta wiedzy (kształcenie, badania, innowacje), przy finansowaniu i wsparciu ze strony administracji publicznej, z uwzględnieniem finansowania prywatnego.

27. Opowiada się za rozwijaniem, zwłaszcza w sektorze kształcenia zawodowego, sieci szkół europejskich, w duchu zasady uniwersytetów europejskich, które sprzyjałyby stałej współpracy ośrodków z kilku państw członkowskich w zakresie wymiany młodzieży i kadry, dopasowania programu nauczania i wirtualnej współpracy.

28. Z zadowoleniem przyjmuje rozszerzenie działań „Jean Monnet” w zakresie szkolnictwa wyższego na inne dziedziny kształcenia zawodowego i przekazywanie wiedzy na temat integracji europejskiej szerszemu gronu odbiorców.

Młodzież

29. Zaleca, aby bardziej uwzględniać istniejące lokalne i regionalne ośrodki kształcenia młodzieży jako podmioty uprawnione do składania wniosków.

30. Z zadowoleniem przyjmuje to, że nowy program „DiscoverEU” umożliwi osobom w wieku powyżej 18 lat zwiedzenie pociągami krajów UE w określonym przedziale czasowym. Zauważa jednak, że choć program ten duży akcent kładzie na aspekt nauki, to nie może się to odbywać kosztem mobilności w zakresie edukacji, co powinno pozostać podstawowym działaniem w ramach programu „Erasmus”. Podkreśla, że najlepiej byłoby, gdyby wszystkie młode osoby w UE miały możliwość poznania i doświadczenia różnorodności kultur i natury oraz poznania innych osób, niezależnie od zasobności portfela rodziców. Zachęca do rozważenia opcji finansowania takich przedsięwzięć przez partnerstwa publiczno-prywatne, zwłaszcza z udziałem branży mobilności i turystyki.

31. Z zadowoleniem przyjmuje spójność z nową strategią UE na rzecz młodzieży i innymi inicjatywami na rzecz młodzieży, takimi jak np. Europejski Korpus Solidarności.

Sport

32. Wskazuje na znaczenie niekomercyjnych wydarzeń sportowych i uważa za słuszne zniesienie dotychczasowej górnej granicy 10 % budżetu sportowego, który może zostać wykorzystany na wydarzenia sportowe. Wyraża swoje pełne poparcie dla wspierania w przyszłości również mniejszych wydarzeń, w których udział bierze mniej niż 10 krajów uczestniczących w programie.

33. Opowiada się za tym, by zwłaszcza w dziedzinie sportu masowego znacznie zwiększyć liczbę krajów biorących udział w programie, ponieważ europejski sport tradycyjnie wykracza poza granice Unii Europejskiej.

Bruksela, dnia 6 lutego 2019 r.

Przewodniczący

Europejskiego Komitetu Regionów

Karl-Heinz LAMBERTZ